

İlgili Kanun / Madde
6098 S. TBK/51

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/14196

Karar No. 2026/107

Tarihi: 22.01.2026

- İŞ KAZASI
- İŞVERENLER ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİNİN SÖZLEŞME İNCELENEREK BELİRLENMESİNİN GEREKTİĞİ
- RÜCU DOSYASINA SUNULAN RAPORLA ÇELİŞKİLERİN GİDERİLEREK KUSUR RAPORU ALINMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: O halde Mahkemece yapılacak iş ; davaya konu iş kazasının meydana geldiği iş yerine ilişkin iş yeri tescil dosyaları ve Dairemiz 28.11.2024 tarihli geri çevirme ilamı ile davalı HDF İnşaat firması ile davalı Keda firması arasında davaya konu iş kazasının gerçekleştiği iş sebebiyle düzenlenen sözleşme örneği sorulmuş ise de sunulmamış olmakla Mahkemece var ise bu sözleşmenin taraflardan sorulmak suretiyle temini ile rücu ve ceza dosyasına ilişkin tüm bilgi ve belgeler getirtilerek rücu ve ceza dosyası içeriği ile tüm dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesi suretiyle davalı itirazlarını Karşılar ve rücu dosyasında esas alınan rapor ile çelişkileri giderir mahiyette somut verilere dayalı kusur raporunun düzenlenmesi için dosyanın alanında uzman A sınıf İş güvenliği uzmanlarının bulunduğu heyete tevdi ederek, olayın gerçekleşmesinde tarafların sorumluluğunun hukuki niteliği ve kusur oranlarını çelişkiye mahal vermeyecek şekilde belirlemek ve kesinleştirmek oluşacak sonuca göre davacının temyiz isteminin bulunmadığı görülmekle davalılar lehine oluşan ve taraflar lehine

oluşan usuli kazanılmış haklara riayet eden usulüne uygun karar vermektir.

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesinde görülen iş kazası nedeniyle maddi ve manevi tazminat davasında asıl ve birleşen davanın kısmen kabulüne dair karara karşı karar davacı, davalı Hdf İnşaat - Hdf Trz. Paz. İnş. Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti, davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A.Ş. vekilleri yapılan istinaf istemi üzerine istinaf talebinin esastan reddine dair Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalılar Hdf İnşaat - Hdf Trz. Paz. İnş. Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti, davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A.Ş. vekilleri tarafından temyiz edilmekle; dosyanın eksiklik ikmal için mahalline geri çevrilmesine karar verilip eksiklik ikmal edildikten ve Tetkik Hâkimi Semra Şiner tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; 01.06.2018 günü Etimesgut Ankara adresinde bulunan TCDD Lojman inşaatında meydana gelen iş kazasında davacının ağır yaralandığını ve eski sağlığına kavuşamayacak şekilde sakatlandığını, başkalarının bakımına muhtaç hale geldiğini, davacının sigortasının alt taşeron Keda İnşaat şirketi tarafından yatırıldığını, ancak asıl işverenin TCDD olduğunu, asıl işveren tarafından işin Kolin İnşaat şirketine verildiğini, Keda İnşaat şirketinin Kolin İnşaat şirketinin alt taşeronu olduğunu, işyerinde iş güvenliği önlemlerinin alınmamış olması nedeniyle davalıların kusurlu olduğunu, davacının ise kusurunun bulunmadığını, davacının iş gücü kaybı meydana geldiğini, ayrıca manevi yönden de acı ve üzüntü yaşadığını beyanla fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 95.000,00 TL sürekli iş göremezlik zararı, 5.000,00 TL geçici iş göremezlik zararı olmak üzere toplam 100.000,00 TL maddi tazminat ve 100.000,00 TL manevi tazminatın kaza tarihi olan 01.06.2018 tarihinden itibaren işleyecek faiziyle davalılardan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davacı vekili birleşen dosya dava dilekçesinde de birleşen dosya davalısının da asıl işveren olduğunun tesbit edildiğini beyanla fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 95.000,00 TL sürekli iş göremezlik zararı, 5.000,00 TL geçici iş göremezlik zararı olmak üzere toplam 100.000,00 TL maddi tazminat ve 100.000,00 TL manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek faiziyle davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü vekili; husumet itirazında bulduklarını, müvekkili Kurumun “Ankara YHT Gar Kompleksi Yapım İş”nin anahtar teslim olarak davalı Kolin İnşaat şirketine devrettiğini, bu yüklenicinin de işi Keda İnşaat şirketine devrettiğini, davalı müvekkilinin işveren Keda İnşaat şirketi ile herhangi bir ilgisi bulunmadığını, müvekkilinin ihale makamı olduğunu, zamanaşımı itirazında bulduklarını, müvekkilinin sözkonusu kaza olayında

herhangi bir kusuru bulunmadığını, davacıya SGK tarafından yapılan ödemelerin sorularak dikkate alınması gerektiğini, talep edilen manevi tazminatın fahiş olduğunu ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

Davalı Keda İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş. vekili; zamanaşımı itirazında bulduklarını, davacının müvekkili şirket nezdinde alacağı bulunmamakla birlikte müvekkili tarafından iyiniyetle davacının tedavi ve hastane gibi masraflarının karşılanmış olduğunu, davacı lehine maddi tazminata hükmedilmesi halinde ödenen miktarların mahsubu gerektiğini, olayın tamamen davacının kusuru ile meydana geldiğini, davacının aylık ücret ve sosyal haklarının ücretinin bordroları ile sabit olduğunu, olayda müvekkilinin kusuru olmadığını, davacının tedavisinin en iyi şekilde müvekkili tarafından yaptırıldığını, hastane masraflarının karşılandığını, maddi tazminata hükmedilmesi halinde ödenen masrafların mahsubu gerektiğini, maluliyetin belirlenmesi gerektiğini, kalıcı maluliyetin bulunmadığı kanaatinde olduklarını, davanın sigorta şirketine ve HDF Turizm Paz. İnş. Müh. Mim. San. Ve Tic. Ltd. Şti.'ye ihbarını talep ettiklerini, talep edilen manevi tazminatın fahiş olduğunu ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

Davalı Kolin İnşaat Tur. San. ve Tic. A.Ş vekili; zamanaşımı ve husumet itirazında bulduklarını, davacının diğer davalı Keda İnşaatın işçisi olduğunu, adı geçen şirketle müvekkili şirket arasında alt – üst işveren ilişkisi bulunmadığını, kazada müvekkilinin kusuru bulunmadığını, işyerinde her türlü iş güvenliği önlemlerinin alınmış olduğunu, olayda davacının tam kusurlu olup illiyet bağının kesilmiş olduğunu, davacının ücretinin bordro ücreti olduğunu, maluliyete itiraz haklarını saklı tuttuklarını, talep edilen manevi tazminatın fahiş olduğunu ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

Birleşen dosya davalısı HDF Turizm Pazarlama İnş. Müh. Mim. Müş. San. Tic. Ltd. Şti. vekili; davacının Keda İnşaat San. ve Tic. A.Ş. çalışanı olup müvekkili şirketle herhangi bir ilişkisinin bulunmadığını, Keda İnşaat şirketinin de Kolin İnşaat şirketinin alt taşeronu olduğunu, husumet itirazında bulduklarını, bir an için bağ kurulacak olsa bile anılan iş kazasında müvekkilinin kusuru bulunmadığını, işyerinde her türlü iş güvenliği önlemlerinin alınmış ve kişisel koruyucu malzemelerin teslim edilmiş olduğunu, kazanın tümüyle davacı işçinin kusuru ile meydana geldiğini ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında özetle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı, davalı Hdf İnşaat - Hdf Trz. Paz. İnş. Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti, davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A. Ş. vekilleri tarafından istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf dilekçesinde; davada asıl işverenin TCDD olmasına rağmen bu davalı yönünden davanın husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu, davacının maaşının gerek emsal ücret araştırması, gerekse tanık beyanlarıyla ispat edildiğini, buna rağmen davacının ücretinin eksik tespit edilerek davanın kısmen reddine karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu, meydana gelen kazada davacının kusurunun bulunmadığını, işverenlerin asıl işveren ve alt işveren sıfatları nedeniyle tam kusurlu olduklarını belirterek istinaf talebinde bulunmuştur.

Davalı Hdf İnşaat - Hdf Trz. Paz. İnş. Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili istinaf dilekçesinde; Mahkemece verilen kararın kaldırılarak müvekkili şirket yönünden davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, davacının davalı Keda İnş. San. ve Tic. A.Ş. bünyesinde çalıştığını, müvekkili şirket ile bir ilgisinin bulunmadığını, Keda İnş.'ın Kolin İnş.'ın alt taşeronu olduğunu, davanın husumet yokluğu nedeniyle reddi gerektiğini, müvekkili şirketin meydana gelen iş kazasında kusuru bulunmadığını, kazanın davacının kusurundan kaynaklandığını, müvekkili şirketin tüm iş güvenliği önlemlerini almasına rağmen illiyet bağının davacının kusurlu hareketleri sonucu kesildiğini, müvekkili şirketin kusuru bulunmadığını, kazaya ilişkin ceza soruşturmasında müvekkili Hdf şirketinin yer almadığını, diğer davalı ile ihale makamı hakkında ise kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini, Keda İnş. yetkilisi hakkında iddianame düzenlendiğini, ceza davasındaki ve SGK müfettiş raporundaki kusur değerlendirmesi ile işbu davadaki kusur değerlendirmesi arasındaki çelişkinin giderilmediğini, tazminat miktarı belirlenirken ücret bordrolarına göre karar verilmediğini, davacıya yapılan ödemelerin dikkate alınmadığını, hükmedilen manevi tazminatın fahiş olduğunu, manevi tazminat miktarında davacının kusurunun değerlendirilmediğini belirterek istinaf talebinde bulunmuştur.

Davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A.Ş. vekili istinaf dilekçesinde; müvekkili şirketin olayın meydana gelmesinde kusuru bulunmadığını, hükme dayanak bilirkişi raporunun daha önceki SGK müfettiş raporu ile çok büyük çelişkiler içerdiğini, tazminata esas ücret için aksi ispat edilemediği gözetilerek ücret bordrolarına göre karar verilmesi gerekirken hukuka aykırı şekilde emsal ücret araştırması cevaplarına göre karar verilmesinin hatalı olduğunu, hakimın manevi tazminatı takdir ederken olayın oluş şekli, tarafların sosyal ve ekonomik durumları paranın satın alma gücündeki değişim, varsa maddi tazminat davasında hükmedilen tutarlar ve benzeri hususları birlikte değerlendirerek adalete uygun bir manevi tazminata hükmetmek zorunda olduğunu, mahkemece bu ilkelere uyulmadığını ve fahiş bir manevi tazminat belirlendiğini, davacının kusuru nazara alınarak manevi tazminattan indirim yapılması gerektiğini, müvekkili şirket yönünden davanın reddinin gerektiğini belirterek istinaf talebinde bulunmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile HMK'nın 355. maddesi uyarınca kamu düzenine aykırılık teşkil eden bir hususun bulunmaması nedeniyle istinaf sebepleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda; İlk Derece Mahkemesi kararının sonuç olarak, maddi vakıa, usul ve yasaya uygun olduğu, istinaf sebep ve gerekçesinin yerinde olmadığı anlaşılma ile taraf vekillerinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içerisinde davalı Hdf İnşaat - Hdf Trz. Paz. İnş. Mühendislik San. ve Tic. Ltd. Şti, davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A. Ş. vekilleri tarafından temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı Kolin firma vekili temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Hdf İnşaat firma vekili temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık iş kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesinin birinci fıkrası ile 371. maddesi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 13, 16, 20 ve 21.maddeleri ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 77. maddesi

3. Değerlendirme

Dosya kapsamındaki kayıt ve belgelerden; davacı kazalının 01.06.2018 tarihinde Etiler Mah. Ayaş Yolu Etimesgut/Ankara adresinde bulunan TCDD lojman inşaatında sıva ustası olarak çalışırken 10. kattan gırgır vinç tabir edilen asansörle gelen malzemeyi içeri çektiği sırada zemine düşmesiyle iş kazasının meydana geldiği, dosya içeriğine göre davalı TCDD Genel Müdürlüğü'nün Ankara YHT Gar Kompleksi yapım işini Gülermak ...A.Ş. - Kolin İnşaat adi ortaklığına verdiği, davalı Kolin İnşaat... Şirketinin bu iş kapsamına ek olarak planlanan 152 adet hizmet evi yapımı işini üstlendiği, ve devamla Kolin İnşaat şirketinin Ankara Yüksek Hızlı Tren Gar Kompleksi Yapım İş Sözleşmesi Kapsamındaki 152 adet dairesel hizmet evlerinin Kaba, İnce, Elektrik ve Mekanik işlerini davalı Hdf İnşaat

şirketine verildiği, davacının sigorta bildiriminin Keda İnşaat ... Şirketi tarafından yapıldığı, Mahkemece olayın meydana gelmesinde kusur oran ve aidiyetlerinin tespiti amacıyla alınan kusur heyet bilirkişi raporunda davacının %30, davalı Kolin İnş. Trz. San. ve Tic. A. Ş.'nin %30, davalı Keda İnş. San. ve Tic. A.Ş.'nin %40 oranında kusurlu olduklarının rapor edildiği, mahkemece bu kusur oranları esas alınarak davalıların sorumluluğuna gidildiği, birleşen davalı HDF Turizm... Şirketinin ise davacının ambulans masraflarını karşıladığı gerekçesiyle davacı işvereni Keda şirketi ile aralarında organik bağ bulunduğu gerekçesiyle sorumlu tutulduğu kanaatinin gerekçede belirtildiği, davalı idare yönünden ise davalı TCDD'nin Gülermak ...A.Ş.'ye verdiği Ankara YHT Gar Kompleksi yapım işinin anahtar teslim sözleşmesi niteliğinde olduğu, bu işin davalı TCDD'nin kendi faaliyet alanında olmadığı, bu itibarla davalı TCDD'nin ihale makamı olduğu, işveren sıfatının bulunmadığı anlaşılınca dava konusu alacaklardan sorumlu tutulamayacağı belirtilmesi suretiyle Kolin İnşaat... Şirketinin asıl işveren, davalı Keda İnşaat ... Şirketi ve HDF Turizm... Şirketlerinin alt işveren olarak dava konusu alacaklardan müşterek ve müteselsil sorumlu olduklarına dair hüküm tesis edildiği anlaşılmaktadır.

İnsan yaşamının kutsallığı çevresinde işverenin, işyerinde işçilerin sağlığını ve iş güvenliğini sağlamak için gerekli olanı yapmak ve bu husustaki şartları sağlamak ve araçları noksansız bulundurmakla yükümlü olduğu 4857 sayılı İş Kanunu'nun 77. maddesinin açık buyruğu iken, 4857 sayılı Kanun'un 77. ve devamı bir kısım maddeleri 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 37. maddesiyle, 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girmek üzere yürürlükten kaldırılmış olup, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, işverenin sağlık ve güvenlik önlemlerini alma yükümünü daha ayrıntılı bir biçimde düzenlemiştir.

Buna göre, 6331 sayılı Kanun'un "İşverenin Genel Yükümlülüğü" kenar başlıklı 4. maddesinde;

"İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dahil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

b) İş yerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

c) Risk değerlendirmesi yapar ve yaptırır.

ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu gözönüne alır.

d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışında ki çalışanların hayatı ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır." hükmü

düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un 5. maddesinde de risklerden korunma ilkeleri düzenlenmiştir. Buna göre maddede, "İşverenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

- a) Risklerden kaçınmak,
- b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek,
- c) Risklerle kaynağında mücadele etmek,
- ç) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için iş yerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metodlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek,
- d) Teknik gelişmelere uyum sağlamak,
- e) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek,
- f) Teknoloji, iş organizasyonu çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek,
- g) Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine öncelik vermek,
- ğ) Çalışanlara uygun talimatlar vermek." hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, işverenin çalışanlarla ilgili sağlık ve güvenliği sağlama yükümünün genel çerçevesi, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. maddesinde çizilmiştir. Bu çerçevede işverenin, "çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü" olduğu belirtildikten sonra, yapacağı ve uymakla yükümlü bulunacağı birtakım esaslara yer verilmiştir. Bunun gibi 5. maddede, işverenin anılan yükümlülükle gerçekleştireceği korunma sırasında uyacağı ilkeler belirlenmiştir. 10. maddede ise, işyerinde sağlık ve güvenlik sağlanırken, işverenin yapacağı risk değerlendirmesi çalışmasında dikkate almakla yükümlü bulunduğu hususlar belirlenmiştir (Hukuk Genel Kurulu'nun 09.10.2013 tarih 2013/21-102 Esas 2013/1456 sayılı kararı).

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. ve 5. maddeleri ile bunu uygun olarak çıkarılan iş güvenliği yönetmelikleri hükümleri, işverenin sorumluluğunu objektifleştiren kriterler olarak değerlendirilmelidir. Bu sebeple mevzuatta yer alan teknik iş güvenliği kurallarına uyulmaması işverenin kusurlu davranışı olarak kabul edilmelidir. Ancak, işveren sadece anılan yazılı kurallara değil, yazılı olmayan ve teknolojinin gerekli kıldığı önlemlere aykırı davrandığında da kusurlu görülerek oluşan zararı karşılamalıdır.

Objektifleştirilen kusur, kusur sorumluluğunu kusursuz sorumluluğa yaklaşırsa da, onu kusursuz sorumluluk haline dönüştürmez. Çünkü, bu halde dahi işverenin sorumluluğu için kusurun varlığı şarttır. Kusurun objektifleştirilmesi kriterinin yanısıra, Türk Borçlar Kanunu'nun 417/2. maddesinin, Anayasa hükümleri ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. maddesi kapsamında yorumlanması da işverenin sorumluluğunu oldukça genişletecektir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda; işvereni zararlandırıcı olay nedeniyle sorumluluk halinden kurtaracak olan durum iş sağlığı ve güvenliği alanındaki ihmalleri ile oluşan zarar arasındaki uygun nedensellik bağının kesildiğini ispat etmekten ibarettir. Hukuk Genel Kurulu'nun 20.03.2013 tarih 2012/21-1121 E. 2013/386 sayılı kararında da belirtildiği üzere uygun nedensellik bağı üç durumda kesilebilir. Bunlar mücbir sebep, zarar görenin kusuru ve üçüncü kişinin kusurudur. Bu hallerden birinin varlığı halinde işverenin sorumluluğuna gidilmesi mümkün değildir.

İş kazası hukuki sebebine dayalı tazminat davalarında olayın gerçekleşme şeklinin tarafların gösterdiği deliller dikkate alınarak her türlü şüpheden uzak bir şekilde ortaya konulması ve giderek kusur oranlarının bu olaya uygun şekilde belirlenmesi gerektiği açıktır.

Somut olayda, davaya konu iş kazasının meydana geldiği iş sebebiyle taraflar arasındaki sözleşmelerin temini sağlanmaksızın davalılar arasındaki ilişkinin niteliğinin değerlendirilmesi ve davalı HDF firmasının davacı kazalının ambulans masraflarını karşıladığı gerekçesiyle davacı işvereni ile aralarında organik bağ değerlendirilmesi yapılması suretiyle sorumlu tutulması eksik araştırma ve incelemeye dayalı olduğundan hatalı olmuştur. Şöyle ki; kazanın gerçekleştiği iş yerine ilişkin açılan iş yeri tescil dosyasında üst işveren olarak Kolin firması, 64 No.lu alt işveren olarak ise Keda firmasının yer aldığı HDF firmasının yer almadığı ancak davalı idare TCDD Genel Müdürlüğü'ce gönderilen İSG sağlık ve güvenlik personelleri listesine ilişkin yazı cevaplarında davalı HDF İnşaat firması ve Keda firmasının ayrı ayrı yer aldığı, davalı Kolin firması ile Hdf İnşaat firması tarafından sunulan iş güvenliği tesisine ilişkin belgelerde davacı kazalı işvereni Keda şirketinin Hdf şirketi tarafından uyarıldığına dair belgelerin bulunduğu ve yine davaya konu iş kazası nedeniyle yürütülen ceza soruşturması ve kovuşturması aşamasında ifade veren Keda İnşaat şirket yetkilisi E. K beyanlarında lojman inşaatının ince işçiliklerinin davalı HDF şirketinden üstlenildiğinin belirtildiği görülmekle bu hususların gözetilmediği ve davalılar arasındaki ilişkinin niteliğinin tam olarak ortaya konulmadığı anlaşılmıştır.

O halde Mahkemece yapılacak iş ; davaya konu iş kazasının meydana geldiği iş yerine ilişkin iş yeri tescil dosyaları ve Dairemiz 28.11.2024 tarihli geri çevirme ilamı ile davalı HDF İnşaat firması ile davalı Keda firması arasında davaya konu iş kazasının gerçekleştiği iş sebebiyle düzenlenen sözleşme örneği sorulmuş ise de sunulmamış olmakla Mahkemece var ise bu sözleşmenin taraflardan sorulmak suretiyle temini ile rücu ve ceza dosyasına ilişkin tüm bilgi ve belgeler getirtilerek rücu ve ceza dosyası içeriği ile tüm dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesi suretiyle davalı itirazlarını Karşılar ve rücu dosyasında esas alınan rapor ile çelişkileri giderir mahiyette somut verilere dayalı kusur raporunun düzenlenmesi için dosyanın alanında uzman A sınıf İş güvenliği uzmanlarının bulunduğu heyete tevdi ederek, olayın gerçekleşmesinde tarafların sorumluluğunun hukuki niteliği ve

kusur oranlarını çelişkiye mahal vermeyecek şekilde belirlemek ve kesinleştirmek oluşacak sonuca göre davacının temyiz isteminin bulunmadığı görülmekle davalılar lehine oluşan ve taraflar lehine oluşan usuli kazanılmış haklara riayet eden usulüne uygun karar vermekten ibarettir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle,

Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Temyiz eden davalılar vekillerinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgililere iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

22.01.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.